

Brussel, 1 april 2020
REV1 – vervangt de kennisgeving
van 23 januari 2018

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN EU-REGELS OP HET GEBIED VAN GENETISCH GEMODIFICEERDE ORGANISMEN

Het Verenigd Koninkrijk heeft zich op 1 februari 2020 uit de Europese Unie teruggetrokken en is daarmee een “derde land”¹ geworden. Het terugtrekkingsakkoord² voorziet in een overgangperiode die op 31 december 2020 eindigt³. Tot die datum is het EU-recht onverminderd van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk⁴.

Tijdens de overgangperiode zullen de EU en het Verenigd Koninkrijk onderhandelen over een akkoord over een nieuw partnerschap, dat met name een vrijhandelsgebied omvat. Het is echter niet zeker of dat akkoord aan het einde van de overgangperiode is gesloten en in werking treedt. Hoe dan ook, dat akkoord zou een relatie tot stand brengen die wat betreft de voorwaarden voor toegang tot de markt heel anders zal zijn dan de huidige deelname van het Verenigd Koninkrijk aan de interne markt⁵, de douane-unie van de EU en het btw- en accijnsgebied.

Alle belanghebbenden, en met name marktdeelnemers, worden daarom gewezen op de juridische situatie die ontstaat na het einde van de overgangperiode (Deel A hierna). In deze kennisgeving wordt ook nader ingegaan op enkele relevante scheidingsbepalingen van het terugtrekkingsakkoord (Deel B hierna), alsook op de regels die van toepassing zijn in Noord-Ierland na het einde van de overgangperiode (Deel C hierna).

¹ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

² Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7) (hierna “het terugtrekkingsakkoord” genoemd).

³ De overgangperiode kan uiterlijk op 1 juli 2020 eenmalig met ten hoogste 1 of 2 jaar worden verlengd (artikel 132, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord). De regering van het Verenigd Koninkrijk sluit een dergelijke verlenging vooralsnog uit.

⁴ Behoudens enkele uitzonderingen waarin artikel 127 van het terugtrekkingsakkoord voorziet. Die uitzonderingen zijn echter niet relevant in het kader van deze kennisgeving.

⁵ Een vrijhandelsakkoord kent bijvoorbeeld niet de begrippen die eigen zijn aan de interne markt (op het gebied van goederen en diensten), zoals wederzijdse erkenning, het land-van-oorsprong-beginsel of harmonisatie. Evenmin voorziet een vrijhandelsakkoord in de opheffing van douaneformaliteiten en -controles, waaronder die betreffende de oorsprong van goederen en de grondstoffen ervan, of invoer- en uitvoerverboden en -beperkingen.

Advies aan belanghebbenden

Om de in deze mededeling beschreven gevolgen te ondervangen, wordt belanghebbenden met name geadviseerd:

- te zorgen voor de vestiging van een vergunninghouder (of een vertegenwoordiger) in de EU wanneer dit door de EU-wetgeving is voorgeschreven, en
- de distributiekkanalen aan te passen teneinde rekening te houden met de invoervereisten.

N.B.:

in deze kennisgeving wordt niet ingegaan op

- EU-regels voor de uitvoer van genetisch gemodificeerde organismen⁶;
- de levensmiddelen- en diervoederwetgeving van de EU.

In verband met deze aspecten zijn andere kennisgevingen in voorbereiding of reeds bekendgemaakt⁷.

A. JURIDISCHE SITUATIE NA HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE

Na het einde van de overgangperiode zijn de EU-regels op het gebied van genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) niet langer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk⁸. Dit heeft in het bijzonder de onderstaande gevolgen:

1. VESTIGINGSVEREISTEN VOOR VERGUNNINGHOUDERS EN -AANVRAGERS

Overeenkomstig artikel 4, lid 6, van Verordening (EG) nr. 1829/2003 moeten vergunninghouders of hun vertegenwoordigers in de Europese Unie gevestigd zijn. Overeenkomstig punt A.2 van bijlage IV bij Richtlijn 2001/18/EG moet bij aanvragen voor het in de handel brengen van ggo's overeenkomstig Richtlijn 2001/18/EG een in de EU gevestigde persoon worden aangewezen die verantwoordelijk is voor het in de handel brengen.

⁶ Verordening (EG) nr. 1946/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2003 betreffende de grensoverschrijdende verplaatsing van genetisch gemodificeerde organismen (PB L 287 van 5.11.2003, blz. 1).

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_nl

⁸ Wat betreft de toepasselijkheid van sommige bepalingen van de ggo-wetgeving van de EU op Noord-Ierland: zie deel C van deze kennisgeving.

2. INDIENING VAN AANVRAGEN EN KENNISGEVINGEN

Aanvragen en kennisgevingen krachtens Verordening (EG) nr. 1829/2003 en Richtlijn 2001/18/EG kunnen uitsluitend worden ingediend bij de bevoegde instanties van EU-lidstaten. Exploitanten van bedrijven moeten met name zorgvuldig rekening houden met de verwachte termijnen voordat zij een nieuwe aanvraag indienen waarbij het Verenigd Koninkrijk optreedt als lidstaat-rapporteur krachtens Richtlijn 2001/18/EG.

B. RELEVANTE SCHEIDINGSBEPALINGEN VAN HET TERUGTREKKINGSAKKOORD⁹

In artikel 41, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord is bepaald dat een bestand en afzonderlijk identificeerbaar goed (hier: genetisch gemodificeerde levensmiddelen of diervoeders) dat voor het einde van de overgangperiode rechtmatig in de EU of het Verenigd Koninkrijk in de handel werd gebracht, verder op de markt van de EU of van het Verenigd Koninkrijk kan worden aangeboden en tussen deze markten worden verhandeld tot het de eindgebruiker bereikt.

Het is aan de marktdeelnemer die zich op die bepaling beroept om op basis van eender welk relevant document aan te tonen dat het goed voor het einde van de overgangperiode in de EU of in het Verenigd Koninkrijk in de handel werd gebracht¹⁰.

Voor de toepassing van die bepaling wordt onder “in de handel brengen” verstaan, de eerste verstrekking van een goed voor distributie, consumptie of gebruik op de markt in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling¹¹. “Verstrekking van een goed voor distributie, consumptie of gebruik” houdt in dat “een bestand en individueel identificeerbaar goed, nadat de fase van vervaardiging is voltooid, het voorwerp is van een schriftelijke of mondelinge overeenkomst tussen twee of meer rechtspersonen of natuurlijke personen met het oog op de overdracht van de eigendom, enig ander eigendomsrecht of het bezit inzake het betreffende goed, dan wel het voorwerp vormt van een aanbod aan een of meer natuurlijke personen of rechtspersonen tot het sluiten van een dergelijke overeenkomst”¹².

Voorbeeld: Een door de Commissie goedgekeurd afzonderlijk genetisch gemodificeerd levensmiddel of diervoeder dat voor het einde van de overgangperiode in de EU is geproduceerd of vanuit een derde land in de EU is ingevoerd door een in de EU gevestigde groothandelaar kan nog steeds op basis van de EU-goedkeuring in het Verenigd Koninkrijk worden ingevoerd.

⁹ Indien een levensmiddel of diervoeder vóór het einde van de overgangperiode in de EU is gehouden met het oog op de verkoop, met inbegrip van het ten verkoop aanbieden of enige andere vorm van al dan niet gratis overdracht, kan deze “voorraad” levensmiddelen na het einde van de overgangperiode in de EU worden verkocht, gedistribueerd of overgedragen (zie de definitie in artikel 3, lid 8, van Verordening (EG) nr. 178/2002: ““in de handel brengen”: het voorhanden hebben van levensmiddelen of diervoeders met het oog op de verkoop, met inbegrip van het ten verkoop aanbieden, of enige andere vorm van al dan niet gratis overdracht, alsmede de eigenlijke verkoop, distributie en andere vormen van overdracht zelf”).

¹⁰ Artikel 42 van het terugtrekkingsakkoord.

¹¹ Artikel 40, onder a) en b), van het terugtrekkingsakkoord.

¹² Artikel 40, onder c), van het terugtrekkingsakkoord.

C. IN NOORD-IERLAND GELDENDE REGELS NA HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE

Na het einde van de overgangperiode is het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland (hierna “het IE/Ni-protocol” genoemd) van toepassing¹³. De toepassing van het IE/Ni-protocol is afhankelijk van de periodieke instemming van de Noord-Ierse wetgevende Assemblee, waarbij de initiële periode 4 jaar na het einde van de overgangperiode afloopt¹⁴.

Krachtens het IE/Ni-protocol zijn sommige bepalingen van het EU-recht ook van toepassing “*op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland*”. In dit protocol is tevens bepaald dat, voor zover de regels van de Unie van toepassing zijn “*op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland*”, het land met een lidstaat wordt gelijkgesteld¹⁵.

Krachtens het IE/Ni-protocol zijn sommige bepalingen van het EU-recht ook van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland. In het IE/Ni-protocol zijn de EU en het Verenigd Koninkrijk bovendien overeengekomen dat, voor zover EU-regels van toepassing zijn op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland, Noord-Ierland wordt behandeld als een lidstaat¹⁶.

Dat betekent dat wanneer in de delen A en B van deze kennisgeving naar de EU wordt verwezen, Noord-Ierland daaronder ook wordt begrepen, terwijl met verwijzingen naar het Verenigd Koninkrijk uitsluitend Groot-Brittannië wordt bedoeld.

Meer in het bijzonder betekent dit onder meer het volgende:

- in Noord-Ierland in de handel gebrachte of in het milieu gebrachte ggo's en genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders moeten voldoen aan Verordening (EG) nr. 1829/2003, Verordening (EG) nr. 1830/2003 en deel C van Richtlijn 2001/18/EG;
- van Noord-Ierland naar de EU verzonden ggo's en genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders zijn geen invoer;
- van Groot-Brittannië naar Noord-Ierland verzonden ggo's en genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders zijn invoer;
- een in Noord-Ierland gevestigde vergunninghouder/-aanvrager voldoet aan de vestigingsvereisten van het EU-recht (zie punt A);
- het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland kan zich beroepen op de in de artikelen 26 ter en 26 quater van Richtlijn 2001/18/EG vastgestelde beperkingen van het toepassingsgebied.

¹³ Artikel 185 van het terugtrekkingsakkoord.

¹⁴ Artikel 18 van het IE/Ni-protocol.

¹⁵ Artikel 7, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord in samenhang met artikel 13, lid 1, van het IE/Ni-protocol.

¹⁶ Artikel 5, lid 4, van het IE/Ni-protocol en punt 35 van bijlage 2 bij dat protocol.

Krachtens het IE/Ni-protocol is het echter uitgesloten dat het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland de mogelijkheid heeft om:

- deel te nemen aan de besluitvorming van de Unie of aan de totstandkoming ervan¹⁷;
- bezwaren of vrijwarings- of arbitrageprocedures in te leiden voor zover deze betrekking hebben op regelgeving, normen, beoordelingen, registraties, certificaten, goedkeuringen en autorisaties die door EU-lidstaten zijn afgegeven of uitgevoerd¹⁸;
- op te treden als leidende autoriteit voor beoordelingen, onderzoeken en autorisaties¹⁹;
- zich te beroepen op het beginsel van het land van oorsprong of wederzijdse erkenning voor producten die in Noord-Ierland legaal in de handel zijn gebracht²⁰.

Meer in het bijzonder betekent dit onder meer het volgende:

- het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland kan zich niet beroepen op vrijwaringsclausules²¹ of met redenen omklede bezwaren²²;
- het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland kan geen advies aanvragen uit hoofde van de artikelen 10 en 22 van Verordening (EG) nr. 1829/2003²³;
- het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland kan niet optreden als aangemelde instantie²⁴ en geen risicobeoordelingen uitvoeren overeenkomstig artikel 6, lid 3, onder c), van Verordening (EG) nr. 1829/2003²⁵;
- het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland kan in het kader van het Unierecht niet voorzien in een referentielaboratorium²⁶.

¹⁷ Indien een informatie-uitwisseling of een wederzijdse raadpleging noodzakelijk is, vindt deze plaats in de bij artikel 15 van het IE/Ni-protocol opgerichte gemengde raadgevende werkgroep.

¹⁸ Artikel 7, lid 3, vijfde alinea, van het IE/Ni-protocol.

¹⁹ Artikel 13, lid 6, van het IE/Ni-protocol.

²⁰ Artikel 7, lid 3, eerste alinea, van het IE/Ni-protocol.

²¹ Zie artikel 23 van Richtlijn 2001/18/EG.

²² Zie artikel 15 van Richtlijn 2001/18/EG.

²³ Zie punt 35 van bijlage 2 bij het IE/Ni-protocol.

²⁴ Zie artikel 13 van Richtlijn 2001/18/EG.

²⁵ Artikel 13, lid 6, van het IE/Ni-protocol.

²⁶ Zie punt 35 van bijlage 2 bij het IE/Ni-protocol.

De website van de Commissie over EU-regels inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders en de doelbewuste introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu (https://ec.europa.eu/food/plant/gmo/legislation_en) bevat algemene informatie over de wetgeving van de Unie die van toepassing is op genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders.

Die webpagina's zullen zo nodig worden geactualiseerd.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Gezondheid en Voedselveiligheid